

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทการเป็นสื่อกลางของรายการเพื่อคนเกษร ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5” ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participatory Observation) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท

1. แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร

1.1 เอกสารที่มีความเกี่ยวข้องกับรายการเพื่อคนเกษร และบริษัท สื่อเกษร จำกัด ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการเดินทางไปที่บริษัทสื่อเกษรด้วยตนเองเป็นจำนวนหลายครั้ง เพื่อที่จะสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้ครบถ้วนครอบคลุมกับเนื้อหาที่ผู้วิจัยต้องการจะศึกษา รวมถึงการเก็บข้อมูลที่เป็นเอกสารบางชิ้นมีความจำเป็นจะต้องเดินทางไปที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ช.อารีย์ ถ.พหลโยธิน ซึ่งเป็นที่ทำงานของคุณจุฬารัตน์ นิธิศิษกุล ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษารัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงประธานและกรรมการผู้จัดการบริษัท สื่อเกษร จำกัด เอกสารที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมมาได้มีเนื้อหาเกี่ยวกับ

1.1.1 เอกสารความเป็นมาของบริษัท สื่อเกษร จำกัด และรายการเพื่อคนเกษร

1.1.2 สำเนารายการโทรทัศน์ (Script) เป็นข้อมูลเอกสารอีกประเภทหนึ่งที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถตรวจสอบซ้ำ (double check) กับเนื้อหารายการที่

ออกอากาศไปแล้ว รวมทั้งได้ทราบถึงกระบวนการเตรียมงานของทีมงานที่ระบุไว้เป็นเอกสารแนบมากับสำเนารายการโทรทัศน์ด้วย

- 1.1.3 เอกสารผลสำรวจความนิยมในการรับชมรายการ (Rating) เพื่อคนเกษตร จากทั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 และภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- 1.1.4 จดหมายติชมรายการ เพื่อคนเกษตร จากผู้ชมทางบ้าน
- 1.1.5 เอกสารประกวดราคาของบริษัท สื่อเกษตร จำกัด ซึ่งเสนอดตามประกาศกรมส่งเสริมสหกรณ์ ลงวันที่ 8 สิงหาคม 2545 ภายใต้เงื่อนไขของเอกสารสอบราคาจ้างเลขที่ ส.19/2545
- 1.1.6 ประวัติชีวิตและการทำงานของนางจุฬารัตน์ นิรัติศยกุล

1.2 เอกสารทางวิชาการที่สนับสนุนแนวคิดในการทำวิจัยครั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดเรื่องแบบจำลองเพื่อการวิจัยทางการสื่อสาร แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบรายการโทรทัศน์ และแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทการเป็นสื่อกลาง โดยเอกสารเหล่านี้จะเป็นหนังสือและบทความในหนังสือวารสารและบทความในวารสาร อีกทั้งวิทยานิพนธ์และงานวิจัยต่าง รวมเอกสารในการแสดงที่มาที่ไป และความสำคัญของภาคการเกษตร ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมมาจากสถานที่ต่างๆ ดังนี้

- หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ห้องสมุดกรมวิชาการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ห้องสมุดกลางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

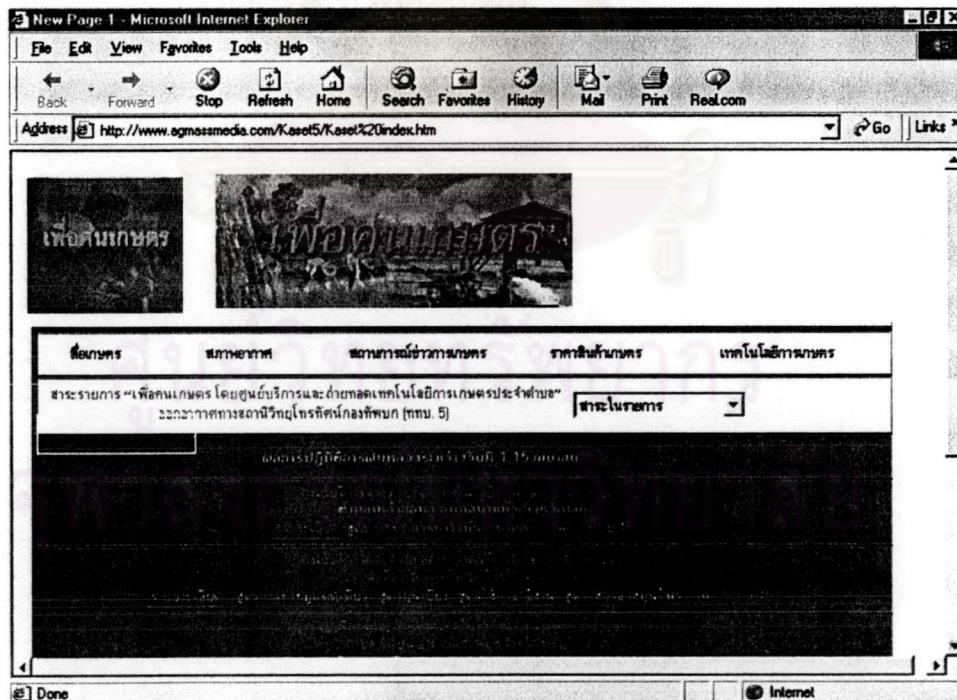
2. แหล่งข้อมูลประเภทสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ใช้ในการค้นหาข้อมูลประกอบเพิ่มเติมของทั้งบริษัท สื่อเกษตร จำกัด และรายการเพื่อคนเกษตร ผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัท สื่อเกษตร จำกัด คือ www.agmassmedia.com

แสดงหน้า HOME PAGE ของเว็บไซต์

แสดงหน้ารายการเพื่อคนเกษตร

3. รายการโทรทัศน์เพื่อคนเกษต

ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกรายการ เพื่อคนเกษต มาทำการศึกษา เนื่องจากเป็นรายการเพื่อการเกษตเพียงรายการเดียวที่มีอยู่ในปัจจุบันที่เป็นรายการสด และนำเสนอความเคลื่อนไหวในแวดวงการเกษตภายใต้รูปแบบของข่าวที่มีความทันสมัย รวมถึงมีการสนทนาสดกับผู้บริหารของภาครัฐและหน่วยงานราชการ ในประเด็นที่กำลังเป็นที่สนใจและเป็นปัญหาของสังคมในขณะนั้น ขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้ผู้ชมทางบ้านโทรศัพท์เข้ามาสอบถามปัญหา กับแขกรับเชิญในรายการได้โดยตรงอีกด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้เลือกทำการศึกษารายการ เพื่อคนเกษต ซึ่งออกอากาศสดเป็นประจำทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 05.00 – 05.30 น. ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 โดยทำการศึกษาเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอรายการ ด้วยการติดตามชมรายการและมีการบันทึกเทปเอาไว้ในช่วงระยะเวลาประมาณ 1 เดือนตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2545 - 31 ธันวาคม 2545 ซึ่งผู้วิจัยได้ติดตามรับชมรายการในช่วงระยะเวลาดังกล่าวได้รวมทั้งสิ้น 20 ตอน

4. แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

เพื่อให้ทราบถึงกระบวนการในการผลิตรายการ เพื่อคนเกษต การกำหนดประเด็นปัจจัยต่างๆ ในการกำหนดเนื้อหา การคัดเลือกบุคคลเข้ามาร่วมสนทนาในรายการ โครงสร้าง และรูปแบบรายการข่าวสารการเกษต รวมถึงลักษณะกลุ่มเป้าหมายของรายการและผลที่มุ่งหวังจากการนำเสนอรายการ จึงทำให้มีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับรายการทั้งในระดับผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของรายการ เพื่อคนเกษต โดยบุคคลเหล่านี้จัดได้ว่าเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informant) ในการทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับรายการ ไม่ว่าจะเป็นเจ้าของบริษัทสื่อเกษต จำกัด, พิธีกรรายการ, ผู้ควบคุมดูแลการผลิต (Producer) หรือเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลรายการ

การสัมภาษณ์เป็นไปในลักษณะที่ไม่มีโครงสร้างแน่นอน (Unstructured Interview) เป็นวิธีการสัมภาษณ์แบบไม่มีคำถามคำตอบที่เขียนไว้ตายตัว เป็นการซักถามไปตามเนื้อเรื่องที่ผู้วิจัยวางแผนล่วงหน้าว่าจะถามเรื่องอะไร ถ้าสิ่งที่ต้องการยังไม่ชัดเจนก็จะตั้งคำถามต่อไปเพื่อให้

ได้เนื้อหาที่ชัดเจน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ขณะที่สัมภาษณ์มีการใช้เครื่องบันทึกเทปอัดเสียงในการสนทนา นอกจากนี้ก็ยังมีการจดบันทึกเอาไว้ภายหลังจากการสัมภาษณ์สิ้นสุด โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

- นโยบาย วัตถุประสงค์ และกลุ่มเป้าหมายในการผลิตรายการที่กำหนดไว้คืออะไร
- ขั้นตอนในการผลิตรายการเพื่อคนเกษตร รวมทั้งวิธีดำเนินการ
- ปัจจัยที่เข้ามามากดดัน หรือมีผลต่อโครงสร้างรายการ รูปแบบ วิธีการนำเสนอ และเนื้อหารายการคืออะไร มีสิ่งใดบ้างที่ต้องคำนึงถึง
- แนวคิดและจุดยืนในการทำรายการเพื่อคนเกษตร
- การหารายได้ของบริษัท

4.1 นางจุฬารัตน์ นิริติศยกุล คุณจุฬารัตน์ดำรงตำแหน่งเป็นประธานและกรรมการผู้จัดการบริษัท สื่อเกษตร จำกัด และพิธีกรรายการ เพื่อคนเกษตร รวมถึงดำรงตำแหน่งเป็นที่ปรึกษารัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ซึ่งถือได้ว่าคุณจุฬารัตน์เป็นบุคคลที่มีความสำคัญและมีบทบาทเป็นอย่างมากต่อบริษัท สื่อเกษตร จำกัด และรายการ เพื่อคนเกษตร เนื้อหาโดยรวม ความคิดเห็น ตลอดจนจุดยืนของรายการเพื่อคนเกษตรที่นำเสนอสู่สายตาผู้ชม ล้วนกลับกรองมาจากประสบการณ์อันยาวนานในแวดวงการเกษตรของคุณจุฬารัตน์ ดังนั้นการทำความเข้าใจถึงจุดยืนของคุณจุฬารัตน์ก็เท่ากับเป็นการทำความเข้าใจรายการเพื่อคนเกษตรได้อีกทางหนึ่งเช่นกัน

ผู้วิจัยได้ทำการนัดหมายกับคุณจุฬารัตน์โดยโทรศัพท์เข้าไปที่บริษัท สื่อเกษตร จำกัดโดยตรงและได้มีโอกาสสนทนากับคุณจุฬารัตน์ถึงแนวคิดและวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย ซึ่งคุณจุฬารัตน์ได้อนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทำการสัมภาษณ์เป็นครั้งแรกในวันที่ 8 ธันวาคม 2545 ที่บริษัท สื่อเกษตร จำกัด ตั้งอยู่ ณ อาคารบี ชั้น 22 ตึกข้าง หลังจากนั้นผู้วิจัยยังได้มีโอกาสทำการสัมภาษณ์คุณจุฬารัตน์อีกครั้งในวันที่ 22 ธันวาคม 2545 ที่ห้องรองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตั้งอยู่ชั้น 3 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือในการให้ข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยเป็นอย่างดีจากคุณจุฬารัตน์ทั้งข้อมูลจากการสัมภาษณ์และข้อมูลที่เป็นเอกสาร และเนื่องจากคุณจุฬารัตน์มีหน้าที่การทำงานที่ต้องรับผิดชอบมาก คุณจุฬารัตน์จึงเสนอให้ผู้วิจัยใช้วิธีการโทรศัพท์สอบถามรายละเอียดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนจากคุณจุฬารัตน์อีกหลายครั้ง ข้อมูลที่ได้จาก

คุณจุฬารัตน์เป็นข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและวัตถุประสงค์ แนวคิดและจุดยืนในการทำรายการ รวมถึงรูปแบบและเนื้อหาของรายการเพื่อคนเกษตร

4.2 นางสาวพัชรินทร์ ชวนานนท์ คุณพัชรินทร์ดำรงตำแหน่งเป็นทั้งเลขานุการและโปรดิวเซอร์รายการเพื่อคนเกษตร เนื่องจากว่าบริษัท สื่อเกษตร จำกัด มีพนักงานอยู่น้อย รวมทั้งบริษัทมีพนักงานประมาณ 17 คน จึงทำให้ทุกคนจะต้องช่วยเหลือกันในสิ่งที่ทำได้ โครงสร้างการดำเนินงานของบริษัทไม่ได้มีรูปแบบที่เป็นทางการเท่าใดนัก โดยส่วนตัวของคุณพัชรินทร์เองก็ดำรงตำแหน่งเป็นโปรดิวเซอร์ให้กับหลายๆ รายการในเครือของบริษัท สื่อเกษตร จำกัด จึงจำเป็นต้องมีการพูดคุยกับคุณจุฬารัตน์อย่างใกล้ชิดไม่ว่าจะเป็นเรื่อง คิว (Que) หรือเวลาว่างของคุณจุฬารัตน์ แนวคิดในการทำงาน รูปแบบรายการ การติดต่อบุคคลที่ต้องการ ฯลฯ

ผู้วิจัยได้ทำการนัดสัมภาษณ์กับคุณพัชรินทร์รวมทั้งสิ้น 2 ครั้งด้วยกันครั้งแรกในวันที่ 13 ธันวาคม 2545 จากการแนะนำของคุณจุฬารัตน์ ที่บริษัท สื่อเกษตร จำกัด หลังจากนั้นผู้วิจัยได้เข้าทำการสัมภาษณ์คุณพัชรินทร์อีกครั้งในวันที่ 20 ธันวาคม 2545 ที่บริษัท สื่อเกษตร จำกัดเช่นกัน ซึ่งผู้วิจัยได้รับความร่วมมือในการให้ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการเพื่อคนเกษตร และอนุเคราะห์ข้อมูลด้านเอกสาร รวมถึงเทปรายการเป็นอย่างดีมากที่สุด

4.3 นางสาวศิริพร ทัดติยกุล คุณศิริพรเคยดำรงตำแหน่งเป็นผู้ควบคุมการผลิตรายการในช่วงก่อนที่คุณพัชรินทร์ ชวนานนท์จะมาดูแล ซึ่งคุณศิริพรได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นเพภูมิหลังของรายการเพื่อคนเกษตรในช่วงแรก ทำให้ผู้วิจัยได้รับทราบถึงประวัติความเป็นมาของรายการได้ดีมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้เข้าทำการสัมภาษณ์คุณศิริพรที่บริษัท สื่อเกษตร จำกัด ในวันที่ 3 ธันวาคม 2545 ซึ่งผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากคุณศิริพรเป็นอย่างดี

4.4 นางสาวสุชาดา โคมเชิด คุณสุชาดาดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลรายการเพื่อคนเกษตร โดยคุณสุชาดาได้ให้ข้อมูลกับผู้วิจัยในเรื่องของการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาทำเนื้อหารายการ การทำสคริปต์รายการ รวมถึงขั้นตอนการเตรียมเชิญแขกรับเชิญมาสัมภาษณ์ในรายการ ผู้วิจัยได้เข้าทำการสัมภาษณ์คุณสุชาดาที่บริษัท สื่อเกษตร จำกัด รวมทั้งสิ้น 2 ครั้งในวันที่ 13 ธันวาคม 2545 และวันที่ 2 พฤษภาคม 2546 ตามลำดับ ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากคุณสุชาดาในการให้ข้อมูลต่างๆ เป็นอย่างดี

4.5 นางสาวอโณทัย ไชยแสนภูมิ คุณอโณทัยดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลรายการเพื่อคนเกษตกรเช่นเดียวกับคุณสุชาดา ซึ่งข้อมูลที่คุณอโณทัยได้รับจากผู้วิจัยได้มาจากคุณอโณทัยจึงเป็นส่วนเพิ่มเติมที่สนับสนุนข้อมูลที่ได้รับจากคุณสุชาดาในเรื่องของการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาทำเนื้อหารายการ การทำสคริปต์รายการ รวมถึงขั้นตอนการเตรียมเชิญแขกรับเชิญมาสัมภาษณ์ในรายการ ผู้วิจัยได้เข้าทำการสัมภาษณ์คุณอโณทัยที่บริษัท สื่อเกษตร จำกัด รวมทั้งสิ้น 2 ครั้งในวันที่ 13 ธันวาคม 2545 และวันที่ 2 พฤษภาคม 2546 ตามลำดับ ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากคุณอโณทัยในการให้ข้อมูลต่างๆ เป็นอย่างดี

นอกจากทีมผู้ผลิตรายการแล้ว ผู้วิจัยยังได้มีโอกาสเข้าทำการสัมภาษณ์บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องและมีบทบาทสำคัญในแวดวงการเกษตร โดยบุคคลเหล่านี้เคยเป็นแขกรับเชิญในรายการเพื่อคนเกษตกร และได้ติดตามรับชมรายการเพื่อคนเกษตกรอยู่เป็นประจำ เพื่อที่จะได้รับทราบถึงความคิดเห็นของบุคคลภายนอกเกี่ยวกับลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของรายการ บทบาทการทำหน้าที่ของรายการ และตัวตนของคุณจุฬารัตน์ นวัตกรรมกุลที่มีต่อแวดวงการเกษตร ในมุมมองของแต่ละท่าน ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน เนื่องจากหน่วยงานต่างๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ถือเป็นผู้ว่าจ้าง และบริษัท สื่อเกษตร จำกัด ก็อยู่ในฐานะผู้รับจ้างผลิตรายการ

ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) และการสัมภาษณ์เป็นไปในลักษณะที่ไม่มีโครงสร้างแน่นอน (Unstructured Interview) โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ดังนี้

- ขั้นตอนในการประกวดราคางานต่างๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- วิธีและเกณฑ์ในการตัดสินใจให้บริษัทใดชนะการประกวดราคา
- เงื่อนไขที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต้องการให้บริษัทที่ชนะการประกวดราคาทำ
- ลักษณะการให้ความช่วยเหลือหรือการติดต่อกับบริษัทที่รับจ้างผลิตรายการให้
- เนื้อหาใดที่คิดว่าเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและต้องการนำเสนอ

4.6 นายอนันต์ ดาไลดอม ปัจจุบันคุณอนันต์ดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี และประธานคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา

ส่วนในอดีตนั้น คุณอนันต์เคยดำรงตำแหน่งสำคัญๆ ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

พ.ศ.2530 — 2536	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
พ.ศ.2536 — 2538	อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
พ.ศ.2538 — 2540	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
พ.ศ.2540 — 2542	อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ตำแหน่งหน้าที่การงานของคุณอนันต์ที่ผ่านมาทั้งหมดล้วนแล้วแต่เป็นตำแหน่งที่สามารถให้ข้อมูลที่โหดกับผู้เข้าร่วมประกวดราคาการผลิตงานสื่อกระจายเสียงได้ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์คุณอนันต์จึงเป็นอีกมุมมองหนึ่งที่ชี้ให้เห็นว่าการเอื้อประโยชน์ในการประกวดราคามีจริง ซึ่งสามารถจะส่งผลกระทบต่อเรื่องไปสู่เนื้อหาความเป็นกลางของรายการด้วย เนื่องจากความสนิทสนมส่วนตัวที่ทำให้บริษัทผู้ผลิตงานชนะการประกวดราคา ทำให้พอถึงเวลาการทำงานจริง สื่อมวลชนจำต้องรักษามลประโยชน์และภาพลักษณ์ของผู้ว่าจ้างไว้บ้าง เนื่องจากต้องเห็นแก่หน้าที่ที่เราเคารพ การนำเสนอเรื่องไม่ดีของผู้ว่าจ้างจึงเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้

ผู้วิจัยได้นัดทำการสัมภาษณ์คุณอนันต์ผ่านทางเลขานุการของคุณอนันต์ แต่ด้วยหน้าที่การงานที่มีอยู่มากของคุณอนันต์ ทำให้ผู้วิจัยต้องทำการโทรศัพท์นัดหมายอยู่หลายครั้ง โดยคุณอนันต์ได้อนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์ในวันที่ 9 ธันวาคม 2545 ที่สำนักงานของคุณอนันต์ ดาไลดอม ตั้งอยู่ ณ ชั้น 20 อาคารโอลิมเปีย (Olympia) ถ.รัชดาภิเษก ซึ่งผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากคุณอนันต์เป็นอย่างดี

4.7 ดร.อำพน กิติอำพน ปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยดร.อำพนเป็นเจ้าของหน้าที่รัฐอีกผู้หนึ่งที่มีส่วนร่วมในรายการเพื่อคนเกษตร เนื่องจากเป็นผู้ตัดสินใจในการประกวดราคางานผลิตสื่อกระจายเสียงแต่ละครั้ง รวมถึงได้รับเชิญเป็นแขกในรายการเพื่อคนเกษตรในช่วงเกษตรสนทนาอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการนัดสัมภาษณ์ ดร.อำพนทางโทรศัพท์ และดร.อำพนอนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทำการสัมภาษณ์ในวันที่ 10 ธันวาคม

2545 ที่ชั้น 3 อาคารด้านหลังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้รับความร่วมมือในการให้ข้อมูลจากดร.อำพนเป็นอย่างดี

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์รวมกันว่าจากคำสัมภาษณ์ของแต่ละคน เอกสารที่ได้มารวมถึงเนื้อหาของรายการ มีความเชื่อมโยงกันหรือไม่อย่างไร ทุกสิ่งบ่งบอกถึงการเล่นบทบาท เป็นสื่อกลางของรายการเพื่อคนเกษตรได้อย่างไร จากนั้นจึงนำเอาข้อมูลที่เกิดขึ้นมาสรุปผลในการนำเสนอต่อไป โดยอาศัยแนวคิดเชิงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบหรือแนวทางในการวิเคราะห์ ทั้งแนวคิดเรื่องแบบจำลองเพื่อการวิจัยทางการสื่อสารของ BRUCE H. WESTLY และ MALCOM S. MacLEAN, แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับโครงสร้างหน้าที่และการประเมินบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน, แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางสังคม และแนวคิดเกี่ยวกับการตรวจสอบอำนาจรัฐ

การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ จะนำเสนอในลักษณะของการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) โดยมุ่งให้เห็นว่ารายการเพื่อคนเกษตรเล่นบทบาทเป็นสื่อกลางอย่างไรบ้าง เป็นผู้สนับสนุน ผู้ต่อต้านกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือเป็นผู้ที่วางเฉย แล้วเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น โดยใช้เหตุผลสนับสนุนคือ ปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการทำงานของรายการเพื่อคนเกษตรคืออะไร และรูปแบบและเนื้อหาของรายการที่นำเสนอ นั้น เป็นอย่างไรบ้าง

สรุปผลการเก็บข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลเรื่องกำหนดเนื้อหาของรายการจากภาครัฐนั้น พนักงานบริษัท สื่อเกษตรจำกัด ไม่สามารถที่จะตอบคำถามผู้วิจัยได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากเป็นเรื่องที่อาจทำให้บริษัทในฐานะสื่อมวลชนเสียหายได้ ผู้วิจัยจึงต้องใช้ในการสังเกตและประมวลเหตุการณ์เอง ซึ่งอาจทำให้งานวิจัยเล่มนี้ไม่มีภาพที่สมบูรณ์เท่าที่ควร